

KRITERIJI ZA OCENJEVANJE

Ocenjevanje znanja je vrednotenje doseženih standardov znanja in učnih ciljev z oceno in se navezuje na preverjanje znanja. Ocenjevanje poteka v skladu s pravilnikom o ocenjevanju znanja in katalogom znanja.

Pri ocenjevanju upoštevamo naslednja načela:

1. Vsako ocenjevanje je tudi preverjanje, vsako preverjanje pa ni tudi ocenjevanje. Vsebine in cilji se preverjajo v obsegu in na ravni zahtevnosti, na kateri se izvaja ocenjevanje.
2. Cilji ocenjevanja pri posameznih nalogah so jasni, poznajo jih tudi dijaki (ocenjevanje bralnega razumevanja, ocenjevanje jezikovnega znanja, razumevanja navodil, pravopisna pravilnost).
3. Dejavnosti oz. vrste nalog so take, ki jih dijaki poznajo in so jih navajeni.
4. Navodila so jasna in nedvoumna, strukturirane naloge vsebujejo primer.
5. Kriteriji ocenjevanja so dogovorjeni in znani.
6. Ocenjujemo dijakovo znanje in ne neznanja (upoštevamo tudi t. i. attempted knowledge – to, kar dijaki poskušajo samostojno tvoriti, čeprav z napakami).
7. K ocenjevanju pritegnemo tudi dijake.

Govorno sporočanje

Dijak naj med poukom tujega jezika čim več govori. Dejavnosti, s katerimi preverjamo sposobnosti govornega sporočanja, so v glavnem interaktivne. Sogovorniki so dijaki in učitelj. Oblike dela so lahko igra vlog, dialog ali pogovor, pa tudi enogovorne, kot so npr. predstavitev, poročilo, opis ipd. Dejavnosti so lahko vezane na slikovne iztočnice ali na besedilo.

Pri govoru opazujemo naslednje elemente:

- gladkost govora
- samostojno in jasno izražanje misli
- bogastvo in ustreznost rabe besedišča
- slovnično pravilnost
- zgradbo stavka (besedni red)
- ustvarjalnost in iznajdljivost v novih situacijah
- ustrezna uporaba komunikacijskih strategij
- ustreznost govora glede na sogovornika, sporočilni namen
- pravilnost izgovarjave, intonacije
- poznavanje teme

Dijaki morajo imeti dovolj časa za razmislek in odgovore, učitelj pa naj ne popravlja napak med samimi dejavnostmi, še zlasti, če gre za tekoče govorno sporočanje. Z govornimi dejavnostmi lahko ocenjujemo tudi slušno in bralno razumevanje. Ocenjujemo tudi govorne nastope, izdelke (plakat...), lahko pa tudi sodelovanje pri dodatnih dejavnostih.

Kriteriji za ustno preverjanje in ocenjevanje

Pri ocenjevanju sposobnosti ustnega izražanja upoštevamo:

- sporočilnost in jasnost izražanja
- jezik
- besedišče
- tekočnost govora, izgovarjava in intonacija
- sodelovanje v pogovoru in raba komunikacijskih strategij.

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje:

OCENA	OPIS DIJAKOVIH SPOSOBNOSTI
odlično	Dijakovo sporočilo je prepričljivo in jasno. Misli so ustrezno razvite in dobro utemeljene (argumentirane), ker dijak dobro pozna vse teme danih iztočnic. Sogovornika razume brez težav in sledi smeri pogovora. Jezikovnih napak skoraj ni. Dijak uporablja tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Raznovrstno besedišče, ki v celoti ustreza namenu, funkciji in okoliščinam. Tekoč govor z naravnimi prekinitvami. Izgovarjava in intonacija sta ustrezni. Dijak samostojno usmerja pogovor, se uspešno prilagaja novim okoliščinam. Uporablja primerne komunikacijske strategije.
prav dobro	Dijakovo sporočilo je jasno. Misli so dobro razvite in utemeljene, ker dijak zadovoljivo pozna teme danih iztočnic. Sogovornika razume in sledi smeri pogovora. Nekaj jezikovnih napak, ki ne ovirajo jasnosti sporočila. Dijak uporablja osnovne in nekatere zahtevnejše jezikovne strukture. Skromnejše besedišče, ki ustreza namenu, funkciji in okoliščinam, in/ali besedišče, ki kljub napakam ne vpliva na jasnost sporočila. Govor z nekaj prekinitvami, ki ne ovirajo sporazumevanja. Posamezne nepravilnosti in/ali neustreznosti pri izgovarjavi in intonaciji. Dijak sodeluje v pogovoru na lastno pobudo in sogovornikove pobude ter se uspešno prilagaja novim okoliščinam. Uporablja večinoma primerne komunikacijske strategije.
dobro	Dijakovo sporočilo je primerno. Misli so slabo razvite in/ali le delno utemeljene, ker dijak pomanjkljivo pozna teme danih iztočnic. Sogovornika razume le delno in s težavo sledi smeri pogovora. Več jezikovnih napak, vendar je sporočilo še razumljivo. Dijak uporablja izključno osnovne jezikovne strukture. Zelo skromno besedišče in/ali posamezne nepravilnosti, ki omejujejo jasnost sporočila. Govor z daljšimi prekinitvami, ki ovirajo sporazumevanje. Nepravilnosti in/ali neustreznosti pri izgovarjavi in intonaciji. Dijak se večinoma odziva na sogovornikove pobude ter se težje prilagaja novim okoliščinam. Uporablja še primerne komunikacijske strategije.
zadostno	Dijakovo sporočilo je še zadovoljivo in/ali fragmentarno. Misli so nerazvite,

	ker dijak zelo slabo pozna teme danih iztočnic. Sogovornika razume slabo in z veliko težavo sledi smeri pogovora. Mnogo jezikovnih napak, zaradi česar je sporočilo slabo razumljivo. Dijak uporablja izključno osnovna jezikovna sredstva in/ali se večinoma odziva nebesedno. Ozko besedišče in/ali pogoste napačne rabe, ki zelo omejujejo jasnost sporočila. Govor s pogostimi in dolgimi prekinitvami, ki onemogočajo sporazumevanje, in/ali predvsem dijakovo nebesedno odzivanje. Izgovarjavo in intonacijo je komaj mogoče oceniti zaradi minimalnega sodelovanja v pogovoru in/ali nejasnosti govora. Dijak se v novih okoliščinah/vlogah/temah kljub sogovornikovi pomoči in dodatni spodbudi neustrezno/nebesedno odziva.
nezadostno	Sporočila ni. Dijak ne pozna tem danih iztočnic, sogovornika ne razume in se ne odziva na njegove pobude. Tako ozek obseg jezikovnih sredstev in/ali tako pogoste jezikovne nepravilnosti, da je sporazumevanje popolnoma onemogočeno. Neustrezno besedišče in napačna raba popolnoma onemogočata sporazumevanje. Dijak se odziva samo nebesedno. Dijak se ob novih okoliščinah/vlogah/temah kljub sogovornikovi pomoči in dodatni spodbudi ne odziva.

Dijak je ocenjen z nezadostno oceno tudi v primeru, ko ne želi odgovarjati.

Pisno sporočanje

Sposobnosti pisnega sporočanja preverjamo z različnimi besedili, ki jih dijaki napišejo s pomočjo vodenih nalog ali samostojno. Ta besedila naj ne bodo le osnutki, ki nastanejo po enkratnem pisanju. Dijaki naj imajo možnost svoje izdelke večkrat pregledati, urediti, dopolniti in popraviti. Napake, ki presegajo raven dijakovega znanja, sicer označimo, a jih pri rezultatu ne upoštevamo. Dijaki naj besedilo ponovno uredijo in prepisujejo. S pisnimi nalogami lahko ocenjujemo tudi slušno in bralno razumevanje.

Elementi, ki jih opazujemo pri pisnem sporočanju:

- jasnost izražanja misli in bogastvo vsebine
- ustreznost sporočila glede na naslovnika in slogovna primernost
- ustreznost in bogastvo besedišča
- zgradba stavka (besedni red)
- ustrezna zgradba odstavka
- koherentna sestava celega sestavka
- jezikovna pravilnost
- oblika besedila in čitljivost pisave
- pravopis.

Opisni kriteriji za pisno ocenjevanje:

Krajši pisni sestavek

OCENA	OPIS DIJAKOVIH SPOSOBNOSTI
odlično	Sporočilo je jasno in utemeljeno. Upoštewane so vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Jezik in besedišče sta ustrezna in raznovrstna. Napake so redke. Sestavek je smiselno in logično povezan na ravni stavka in odstavka.
prav dobro	Sporočilo je ustrezno. Posamezne utemeljitve so nejasne in/ali se ponavljajo. Upoštewane so vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Jezik in besedišče sta večinoma ustrezna in raznovrstna. Napak je nekaj. Sestavek je smiselno in logično povezan na ravni stavka in odstavka.
dobro	Sporočilo je pomanjkljivo in/ali nejasno. Posamezne utemeljitve si nasprotujejo. Niso upoštewane vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Jezik in besedišče sta pogosto neustrezna in osnovna. Napake so pogoste. Sestavek je smiselno in logično povezan na ravni stavka in odstavka.
zadostno	Sporočilo vsebuje neprimerne informacije. Utemeljitev so nejasne in/ali si nasprotujejo. Niso upoštewane vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Jezik in besedišče sta večinoma neustrezna in skromna. Napake so zelo pogoste. Deli sestavka so nepovezani.
nezadostno	Sporočilo je popolnoma neustrezno. Utemeljitev ni. Jezik in besedišče sta neustrezna oziroma tako skromna, da je besedilo nerazumljivo. Vezljivosti ni.

Če sestavek vsebinsko ni v skladu s predpisano temo oziroma je sporočilno popolnoma neustrezen ali če ga dijak sploh ni napisal, se vse kategorije ocenijo z 0 točkami.

Če dijak napiše manj kot 50 % zahtevanega obsega, se sestavek oceni z 0 točkami oz. z oceno nezadostno.

Daljši vodeni pisni sestavek (uradno ali neuradno pismo)

OCENA	OPIS DIJAKOVIH SPOSOBNOSTI
odlično	Dijak upošteva vse iztočnice. Zanesljivo posreduje informacije in utemelji lastna stališča. Besedilo je jezikovno pravilno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a ne povzročijo nespornazuma. Črkovanje in raba ločil sta pravilna, morebitne napake ne ovirajo razumevanja. Besedišče je ustrezno, se redko ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ne ovirajo razumevanja. Besedilo je smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so tekoči in razumljivi, preskakovanja ni.
prav dobro	Dijak upošteva vse iztočnice. Dovolj natančno posreduje informacije, a ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je jezikovno ustrezno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a redko povzročijo nespornazum. Črkovanje in raba ločil sta večinoma pravilna, napake ne ovirajo razumevanja. Besedišče je ustrezno, se mestoma ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in večinoma ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ponekod ovirajo razumevanje. Besedilo je večinoma smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma tekoči in razumljivi, preskakovanje redko.
dobro	Dijak upošteva večino iztočnic. Posreduje preproste informacije, ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je jezikovno ustrezno, a vsebuje predvsem osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake so pogoste, vendar ne vplivajo bistveno na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake pogoste, a je besedilo še vedno razumljivo. Besedišče je osnovno, se ponavlja, a je večinoma ustrezno. Mestoma ne ustreza zvrsti besedila. Napake so pogoste in večkrat ovirajo razumevanje. Besedilo je mestoma nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večkrat nepričakovani in nejasni.

zadostno	Dijak upošteva polovico ali manj iztočnic. Posreduje preproste, včasih neprimerne informacije, ki jih redko utemelji ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je delno jezikovno ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake so pogoste in vplivajo na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da je besedilo težje razumljivo. Besedišče je osnovno, pogosto se ponavlja, a je še ustrezno. Pogosto tudi ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in večkrat ovirajo razumevanje. Besedilo je pogosto nepovezano in večinoma neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma nepričakovani in nejasni.
nezadostno	Sporočilo je le mestoma razumljivo. Dijak posreduje preproste, nepovezane ali neprimerne informacije, ki jih redko in pomanjkljivo oziroma nejasno utemelji. Besedilo je jezikovno komaj ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Zaradi številnih jezikovnih napak je besedilo komaj razumljivo. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da bistveno ovirajo razumevanje besedila. Besedišče vsebuje le ozek nabor izrazov, ki se ponavljajo in so pogosto neustrezni. Večinoma ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in bistveno ovirajo razumevanje. Besedilo je nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so nepričakovani in nejasni.

Pisni sestavek je ocenjen z 0 točkami, če je vsebinsko in/ali jezikovno neustrezen, če je nečitljiv ali če ga dijak ne napiše.

Če dijak napiše manj kot 50 % zahtevanega obsega, se sestavek oceni z 0 točkami oz. z oceno nezadostno.

Daljši prosti pisni sestavek

OCENA	OPIS DIJAKOVIH SPOSOBNOSTI
odlično	Sporočilo je jasno. Dijak natančno razvija misli, opisuje in izraža lastna stališča, ki jih tudi ustrezno utemelji in ponazori s primeri. Besedilo je jezikovno pravilno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a ne povzročijo nesporazuma. Črkovanje in raba ločil sta pravilna, morebitne napake ne ovirajo razumevanja. Besedišče je ustrezno, se redko ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ne ovirajo razumevanja. Besedilo je smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so tekoči in razumljivi, preskakovanja ni.
prav dobro	Sporočilo je jasno. Dijak dovolj natančno razvija misli, opisuje in izraža lastna stališča, a ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je jezikovno ustrezno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a redko povzročijo nesporazum. Črkovanje in raba ločil sta večinoma pravilna, napake ne ovirajo razumevanja. Besedišče je ustrezno, se mestoma ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in večinoma ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ponekod ovirajo razumevanje. Besedilo je večinoma smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma tekoči in razumljivi, preskakovanje redko.
dobro	Sporočilo je razumljivo. Dijak še primerno razvija misli, navaja podatke in izraža stališča, a ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je jezikovno ustrezno, a vsebuje predvsem osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake so pogoste, vendar ne vplivajo bistveno na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake pogoste, a je besedilo še vedno razumljivo. Besedišče je osnovno, se ponavlja, a je večinoma ustrezno. Mestoma ne ustreza zvrsti besedila. Napake so pogoste in večkrat ovirajo razumevanje. Besedilo je mestoma nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večkrat nepričakovani in nejasni.

zadostno	Sporočilo je še razumljivo. Dijak posreduje preproste, včasih neprimerne informacije, ki jih ne utemelji ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno. Besedilo je delno jezikovno ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake so pogoste in vplivajo na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da je besedilo težje razumljivo. Besedišče je osnovno, pogosto se ponavlja, a je še ustrezno. Pogosto tudi ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in večkrat ovirajo razumevanje. Besedilo je pogosto nepovezano in večinoma neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma nepričakovani in nejasni.
nezadostno	Sporočilo je le mestoma razumljivo. Dijak posreduje preproste, nepovezane ali neprimerne informacije, ki jih redko in pomanjkljivo oziroma nejasno utemelji. Besedilo je jezikovno komaj ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Zaradi številnih jezikovnih napak je besedilo komaj razumljivo. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da bistveno ovirajo razumevanje besedila. Besedišče vsebuje le ozek nabor izrazov, ki se ponavljajo in so pogosto neustrezni. Večinoma ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in bistveno ovirajo razumevanje. Besedilo je nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so nepričakovani in nejasni.

Pisni sestavek je ocenjen z 0 točkami, če je vsebinsko in/ali jezikovno neustrezen, če je nečitljiv ali če ga dijak ne napiše.

Če dijak napiše manj kot 50 % zahtevanega obsega, se sestavek oceni z 0 točkami oz. z oceno nezadostno.

Pisni preizkusi znanja

S pisnimi preizkusi znanja ocenjujemo:

- slušno in bralno razumevanje
- sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti
- bogastvo besedišča in ustreznost njegove rabe.

Opisni kriteriji in meje za ocene, nemščina

MEJE OCEN oz. okvirna ocenjevalna lestvica:

- a) Meje ocen veljajo za programa tehnik oblikovanja in medijski tehnik za prvi tuji jezik – NEM1.

ocena	%
odlično	90–100
prav dobro	78–89
dobro	64–77
zadostno	50–62
nezadostno	0–49

- b) Meje ocen veljajo za programa tehnik oblikovanja in medijski tehnik za drugi tuji jezik – NEM2 ter za program frizer za obe verziji tujega jezika – NEM1 in NEM2.

ocena	%
odlično	90–100
prav dobro	76–89
dobro	64–75
zadostno	50–62
nezadostno	0–49

Zaključevanje ocen

Za pozitivno zaključeno oceno mora dijak pridobiti vse pisne in ustne ocene. Posamezni sklopi morajo biti ocenjeni pozitivno.

Pri zaključevanju ocen je učitelj avtonomen. Ocene se zaključijo glede na celoletno dijakovo delo pri predmetu.

Jezikovno znanje in sposobnost ter besedišče

Jezikovno znanje in sposobnost ter besedišče preverjamo ustno ali pisno, praviloma v sobesedilu, ne pa izoliranih pojavov. Z nareki preverjamo le znanje pravopisa.

Opisni kriteriji in meje za ocene, nemščina

Sposobnost slušnega in bralnega razumevanja lahko preverjamo ustno ali pisno. Naloge lahko zahtevajo nebesedni oz. kratek besedni odziv, lahko pa daljši govorni ali pisni odziv (odprta vprašanja o besedilu, naloge z vrzeli ('cloze'), kratkimi obnovami, razlago ključnih besed v kontekstu). Pri odgovorih na naloge bralnega razumevanja predvsem ocenjujemo dijakovo razumevanje, sposobnost povezovanja in razlage podatkov, njihovo mnenje o prebranem in utemeljitev mnenja. V tem smislu razvijamo celostno bralno sposobnost.

Ocene, vpisane v redovalnico, so enakovredne.

Domače naloge

Domače naloge so sestavni del učenja tujega jezika in zato za dijake obvezne. Namen domačih nalog je utrjevati in preverjati znanje in sposobnosti, ki jih dijaki pridobivajo oz. razvijajo pri pouku, razvijati strategije samostojnega učenja, in s tem soodgovornost za lastno znanje. Domače naloge morajo biti skrbno načrtovane in imeti jasne cilje in navodila. Naloge so lahko diferencirane glede na različne sposobnosti, spoznavne in učne stile in interese dijakov. Za učinkovito izrabo domačega dela morajo dijaki dobiti povratno informacijo o svojem domačem delu. Pri določanju obsega domačih nalog in časa, v katerem naj bodo naloge opravljene, moramo imeti v mislih tudi počasnejše dijake in njihove druge obveznosti. Domače naloge naj ne presegajo dijakovih zmožnosti. Ocenjujemo jih le izjemoma.

Vrste domačih nalog:

- reševanje pisnih nalog iz učbeniškega gradiva, pisanje pisem, krajših spisov ipd.
- reševanje e-vaj
- govorne naloge (npr. intervju, priprava predstavitve ipd.)
- krajše projektno delo
- priprava in/ali izdelava pripomočkov, zbiranje gradiv
- bralne naloge (zgodbe, članki ipd.)
- urejanje in poprava pisnih izdelkov.

PRAVILA OCENJEVANJA V ČASU POUKA NA DALJAVO

1. Tvorbe besedilnih vrst ne ocenjujemo na daljavo, ampak po vrnitvi dijakov v šolo.
2. V razredih, kjer so bili pred izrednimi razmerami dijaki ocenjeni iz tvorbe besedilne vrste, se ocene upoštevajo, kot so bile pridobljene. Za dijake, ki so bili ocenjeni negativno oz. besedilne vrste niso pisali, učitelj odloči, ali se te ocene izjemoma ne popravlja oz. pridobi oz. se pridobi na drug način (krajše samostojno delo na izbrano tematiko s pomočjo interneta) oz. pišejo po vrnitvi v šolo.
3. Ustno ocenjevanje poteka na daljavo preko videoklicnega sistema.
4. V razredih, kjer so bili dijaki pred izrednimi razmerami ocenjeni negativno pri ustnem ocenjevanju ali še niso odgovarjali za oceno, se ocena popravlja oz. pridobi preko videoklicnega sistema.
5. Pisno ocenjevanje testnega tipa poteka preko sistema Forms.
6. Dijaki pridobijo oceno iz dodeljenih nalog v času dela na daljavo. Pri tem upoštevamo dijakovo odzivnost in ustreznost rešenih nalog. V primeru neodzivnosti dijakov glede oddaje nalog mu naknadno omogočimo, da naloge še lahko odda.
7. V primeru popolne neodzivnosti v času pouka na daljavo je tak dijak ob koncu pouka neocenjen.
8. V primeru pouka na daljavo v daljšem časovnem obdobju dijaki pridobijo vsaj eno ustno oceno in vsaj eno ali dve pisni oceni testnega tipa oz. iz sodelovanja na daljavo (odvisno od tedenskega oz. letnega števila ur).